

המוסד לביטוח לאומי
שד' וייצמן 13
ירושלים 91909

שד' וייצמן 13, ירושלים 91909
טל : 02-6709682 פקס : 02-5373121

03 יולי 11
א' תמוז, תשע"א

אל : מנהלי הסניפים
מנהלי תחומי הגמלאות
מנהלי סניפי המשנה
סגנים, ממונים, רכזים
ופקידי תביעות הבטחת הכנסה, זו"ש ומזונות

חוזר כללי : 286/06
חוזר ה"ה : 1352
חוזר זו"ש : 1408
חוזר מזונות : 1171

הנדון : יוצאים לחו"ל – סוגיות נבחרות

כללי :

בעקבות פסקי דין שנתקבלו לאחרונה, לובנו סוגיות נבחרות של יוצאים לחו"ל עם הלשכה המשפטית. לפיכך גובשו נהלי עבודה שיבטיחו אחידות בטיפול.

א. תובע (זוכה) יצא לחו"ל מחמת אבל על בן משפחה (פסק-דין בית דין ארצי עב"ל 1362/04 - נמצא באתר ה"ה).

1. יציאות לחו"ל יותר מפעם אחת בשנה קלנדרית שוללים זכאות גם כאשר התובע (הזוכה) מקיים את יתר תנאי הזכאות (לדוגמא בחוק הבטחת הכנסה, אם לילד שטרם מלאו לו שנתיים).

עם זאת, נקבעה יציאה לחו"ל לצורך קבלת טיפול רפואי כחריג שאינו שולל זכאות.

טענת בית הדין : יש לכלול במסגרת החריגים, כמו נסיעה לחו"ל לצרכים רפואיים וליווי בן משפחה לטיפול רפואי בחו"ל, גם מי שנסע לחו"ל מסיבות אבל ולא לצורכי בילוי והנאה.

לפיכך, הוחלט שתובע (זוכה) שיצא לחו"ל מחמת אבל עקב פטירת בן משפחה מדרגה ראשונה (בן/ת זוג, הורים, ילדים, אחים/אחיות), לא תישלל זכאותו עפ"י סעיף 14א(ב)(1) לחוק הבטחת הכנסה או סעיף 9 לחוק המזונות.

היינו, יציאה לחו"ל מחמת אבל לא תחשב במניין היציאות לחו"ל באותה שנה קלנדרית, עם זאת, זכאות התובע (זוכה) תיבחן בכפוף לקיום יתר תנאי הזכאות.

העדרות בסיבת אבל הנמשכת עד 3 שבועות, לא תשלול זכאות.

2. מחוסר עבודה שיצא לחו"ל, חייב לעמוד בתנאי מבחן תעסוקה.

טענת בית הדין: מאחר שימי אבל נחשבים לימי היעדרות מוצדקים לגבי מי שלא התייצב כנדרש ונמצא בארץ – יש להחיל כלל זה גם על היוצאים לחו"ל מחמת אבל על בן משפחה מדרגת קרבה ראשונה.

לפיכך, מחוסר עבודה שהתייצב חלקית מחמת אבל ויצא לחו"ל לרגל האבל - מקיים תנאי זכאות עפ"י סעיף 2(א)2.

העובדה שבתקופת האבל היה התובע בחו"ל, אינה שוללת זכאות ויציאה זו לא תיספר במניין היציאות לחו"ל בשנה קלנדרית זו.
העדרות בנסיבות הנ"ל הנמשכת עד 3 שבועות, לא תשלול זכאות.

3. הוראות ביצוע:

* תיגבה הצהרה על הקשר המשפחתי – פרטים אודות הנפטר: שם, גיל וכו' רק אם אינם מפורטים בשאלתת רצף.

* התובע (זוכה) יידרש להציג תעודת פטירה של הנפטר ותרגום התעודה.

* התובע (זוכה) יידרש להציג תיעוד בדבר הבאת ארון לקבורה בארץ, במידת הצורך.

* היעדרות מהתייצבות עד 3 פעמים ברציפות במשך 3 שבועות בין אם באותו חודש, או בשני חודשי התייצבות מחמת אבל למי שנסע לחו"ל, תיחשב כהיעדרות מוצדקת, כאשר יש לבדוק את נסיבותיו של כל מקרה לגופו.

לדוגמה: תובע (זוכה) נסע לבקר את אביו שנמצא על ערש דווי, כעבור שבוע האב נפטר והתובע (זוכה) נשאר ללוויה ולשבעה.

ב. **דיווח על יציאה לחו"ל וכניסה באותו יום:**

במספר פס"ד שניתנו בבית הדין האזורי, נטען כי אין להתייחס לדיווח על יציאה וכניסה באותו יום או יום למחרת מגבולות הארץ כיציאות לחו"ל ששוללות זכאות עפ"י סעיף 14א(ב)1 לחוק הבטחת הכנסה או סעיף 9 א לחוק המזונות, וזאת לאור תכליתו של הסעיף אשר באה לשלול את הזכאות לגימלה בחודש היציאה ובחודש הכניסה ממי שיש לו היכולת לשאת בהוצאות הכרוכות בנסיעה.

ההנחה העומדת בבסיס הסעיף הינה כי מי שיוצא את ישראל יותר מפעם אחת בשנה קלנדרית, יש לו יכולת כלכלית שאינה מצדיקה מתן גימלת קיום מינימלית.

לפיכך, יציאות וכניסות באותו יום המתייחסות למעברי גבול יבשתיים כגון: מעבר טאבה וגשרי הירדן - אין לייחס להם אותה יכולת כלכלית הכרוכה בטיסות או בהפלגות ובשהייה מחוץ לגבולות ישראל לתקופה ממושכת.

לסיכום, הוחלט שיציאה וכניסה באותו יום, או עד ליום שלמחרת כאשר קיים רצף יבשתי ליעד, שלא היה כרוך בטיסה או בהפלגה, לא ייחשבו כיציאות לחו"ל השוללות זכאות עפ"י סעיף 14א(ב)(1) או סעיף 9א לחוק המזונות ולא ייחשבו במניין היציאות לחו"ל באותה שנה קלנדרית.

ג. שינוי במועד הנחיתה המשליך על משך שהות בחו"ל:

תובע (זוכה) שמועד הנחיתה המתוכנן נדחה מסיבה שאינה תלויה בו למשל: שביתה או איחור בטיסה, ומועד הנחיתה בפועל משליך על זכאות לגימלה – ניתן להתחשב במועד המתוכנן המקורי בכפוף להצגת מסמכים המעידים על הסיבה לשינוי במועד הנחיתה.

דוגמא:

תובע (זוכה) נסע לחו"ל ב- 20.11.06 והיה אמור לחזור ב- 30.11.06. עקב שביתה בשדה התעופה התובע (זוכה) נחת ב- 1.12.06. יש לראות ב- 30.11.06 כמועד חזרתו, בכפוף למסמכים, על כל המשתמע מכך.

ד. מערכת מזונות תמשיך לפעול על פי הכללים של כל יוצא לחו"ל כפי שפעלה עד היום.

עד לתיקון המערכת, פקיד תביעות מזונות יחדש הגמלה, כאשר תתקבל הצהרה של הזוכה, בצרוף מסמכים.

ב ב ר כ ה ,

ב ב ר כ ה ,
יפה מרון
מנהלת אגף גמלאות משפחה

אסתר רייס
מנהלת אגף זיקנה ושארים
ואגף סיעוד

אורנה ורקוביצקי
מנהלת אגף וס/ סמנכ"ל גמלאות